

Comunicat del Cercle de Cultura sobre els sectors de la cultura i els Fons de Recuperació Europeus

Valor estratègic de la cultura en la recuperació i transició econòmica post-COVID-19

En la perspectiva de la gestió dels fons de recuperació europeus, el Cercle de Cultura planteja la necessitat que aquests fons arribin als sectors de la cultura, per garantir la seva capacitat de creació de valor i competitivitat, reconversió i diversificació d'activitats econòmiques tradicionals, i impuls de la innovació en altres sectors. La despesa pública de la cultura a Espanya se situa entorn de l'1,2%, genera un impacte en el PIB superior al 3,4%, i ocupa a prop d'un milió de persones de forma directa. "l'impacte de la cultura i les indústries culturals en el PIB Europeu és d'un 4,7%, i ocupa a més de 7,4 milions de persones. Però més enllà de l'impacte directe en PIB i ocupació, són un motor de canvi i transició cap a models sostenibles d'activitats econòmiques, en àrees molt diverses que van des del turisme, el sector agroalimentari, el món dels serveis, el disseny i l'activitat industrial, o el desenvolupament digital. La Comissió Europea ha considerat a la cultura i les indústries culturals com un dels 14 ecosistemes prioritaris per a la recuperació econòmica post COVID-19. És imprescindible que les administracions públiques Estatal i Catalana, prioritzin també els sectors de la cultura pel seu valor estratègic i de transformació.

Amb el dolor per la pèrdua de moltes vides i l'impacte dels efectes sanitaris i socials, els efectes econòmics de la crisi pandèmica s'han fet notar a tots els sectors d'activitat. Però sens dubte en els sectors de la cultura l'efecte ha estat catastròfic. Mai en la història dels darrers dos-cents anys, ni en el context dels conflictes bèl·lics de la primera i segona Guerra Mundial, ni a la Guerra Civil espanyola, ni en cap altra moment hi ha constància de l'aturada total de l'activitat cultural, com la que es va produir quan es declararen les mesures de confinament. Les restriccions posteriors i actuals han allargat l'agonia de moltes empreses, institucions, entitats, artistes i creadors i professionals de la cultura, fent que els efectes de la crisi del Covid-19 siguin devastadors per a les arts i la cultura.

La cultura és un dret i un element clau per a la qualitat de vida, però a més és una inversió. La despesa pública genera un impacte molt superior en el PIB, que es trasllada també en termes d'ocupació i de tres altres efectes positius que han de veure amb l'activitat econòmica general. La construcció de l'oferta turística no seria possible sense la cultura. Per altra banda, la cultura és fonamental per a l'atracció de talent i és un factor clau en el desenvolupament de l'economia creativa i les indústries culturals que hi són relacionades. I en tercer lloc, la cultura té una capacitat molt important per a generar innovació i competitivitat, millorant el posicionament de ciutats i territoris.

Ni la indústria turística, ni els grans esdeveniments i manifestacions econòmiques com el Mobile World Congress de Barcelona, o la concentració d'empreses amb gran capacitat de crear valor afegit, no haguessin estat possibles sense la capacitat de crear atractiu i competitivitat de la cultura.

En aquest context proper i global cal reclamar el rol de la cultura en el procés de recuperació que hem d'emprendre amb urgència a Catalunya en el marc del consens europeu.

Considerarem que el sector cultural en tota la seva amplitud i complexitat, és un valor a tenir en compte per la seva contribució al creixement econòmic, generació d'un sector important que contribueix al PIB i al manteniment d'ocupació amb molta tradició i resistència.

Aprofitar aquesta crisi per a una transformació de les polítiques públiques culturals per adaptar-se a les noves realitats presents i en previsió de futur. Plantejar reformes profundes en la institucionalitat cultural que ens hem dotat per situar-les en els escenaris de les necessitats dels plans de recuperació i resiliència.

En aquest marc considerem imprescindible aprofundir en la cultura com a dret fonamental i mantenir una tensió per fomentar l'igualtat a l'accés a la cultura i compensar els desequilibris estructurals per impulsar una veritable ciutadania cultural.

D'acord amb aquestes consideracions considerem imprescindible incorporar la cultura a l'agenda del Pla de Recuperació com a un agent actiu i amb moltes potencialitats:

- Perquè la cultura i la diversitat de les expressions culturals són un element fonamental del projecte de la Unió Europea. Cal fomentar el desenvolupament

cultural de tots els Estats membres de la UE i garantir que cap quedi enrere per manca de recursos i d'inversions en cultura.

- Perquè la relació entre creativitat i processos d'innovació social i econòmica és una aliança demostrada per la seva eficàcia.
- Perquè la cultura, les indústries culturals i creatives aporten valors afegits a altres sectors relacionats amb la transformació digital que té una dimensió cultural inqüestionable.
- Perquè interacció entre la innovació i transformació digital i la cultura, les indústries culturals i creatives és estratègica per a l'enfortiment de la preservació, difusió i desenvolupament global de l'oferta cultural Europea.
- Perquè no es poden afrontar els reptes que tenim com a societat sense considerar la importància de l'ecosistema cultural com un factor imprescindible per definir nous models socials i econòmics sostenibles.
- Perquè el desenvolupament econòmic i de qualitat de vida de Catalunya està relacionada amb l'atractiu i oferta cultural de les ciutats i territoris. Perquè la cultura és un factor de cohesió i inclusió social. Perquè la cultura ha estat clau pel posicionament internacional de Catalunya i per atraure talent.
- Perquè Europa és una idea compartida, i la cultura és essencial per a construir-la entre tots.

Per tot això, demanem a les administracions públiques Estatal i Catalana que la cultura i les indústries culturals formin part de les prioritats reals amb les quals es gestionin els fons europeus de recuperació, resiliència i transformació.

Barcelona, 13 de gener de 2021